

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

21.09.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Україна підписала Конвенцію Ради Європи про спільне виробництво серіалів. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 верес. Україна підписала Конвенцію Ради Європи про спільне виробництво серіалів – Бережна. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 верес. Україна братиме участь у EXPO 2027 у Белграді, генкомісаром буде Бережна. – Є. Шуміхін](#)

[Укрінформ. – 2026. – 21 верес. Громади отримають готові інструменти для культурної роботи – Мінкульт. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 верес. Мінкультури, PFRU та Культурна платформа Закарпаття запускають проєкт із допомоги громадам з культурними практиками. – Є. Шуміхін](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. У Києві відбудеться Ukrainian Woman Forum 2.0: подробиці. – С. Божок](#)

[День. – 2026. – 18 верес. Монету номіналом 10 гривень присвятили Володимирі Івасюку та його пісні «Червона рута». – Інф.; Україна молода. – 2026. – 18 верес. «Червона рута – голос поколінь»: Нацбанк ввів в обіг пам'ятну монету на честь Володимира. – Т. Здоровило; Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. «Червона рута – голос поколінь»: пам'ятну монету присвятили Володимирі Івасюку та його пісні. – І. Голотюк](#)

[Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Україна закликає закрити центри «Русский дом» у всіх країнах. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 верес. Україна звернулася до урядів по всьому світу щодо небезпеки «руських домів» – Сибіга. – Інф.; Україна молода. – 2026. – 19 верес. Троянський кінь – «Русский дом»: Україна закликала країни світу закрити мережу російських центрів. – Т. Здоровило; NV. – 2026. – 19 верес. Україна офіційно звернулася до урядів країн світу із закликом закрити «Російські дома». – А. Одінцова; Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. «Інструменти дезінформації та шпигунства»: Сибіга закликав закрити мережу «Русский дом» у світі. – Т. Асадчева](#)

Вшанування пам'яті

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 18 верес. У Львові перепоховали матір дружини глави ОУН Мельника Марію Федак. – Інф.; Україна молода. – 2026. – 18 верес. Українську громадську діячку Марію Федак перепоховали у Львові. – Т. Здоровило; NV. – 2026. – 18 верес. У Львові перепоховали матір дружин](#)

[провідників ОУН Андрія Мельника та Євгена Коновальця Марію Федак. – В. Шолян](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. У Києві відкрили пам'ятний знак на честь рятувальників. – В. Мошківський](#)

[NV. – 2026. – 20 верес. На Полтавщині науковець відновлює хату-музей – два роки тому вона згоріла через лісову пожежу. – В. Пасайлюк](#)

Фестивалі

[Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. Кінопалац заповнило мистецтво: у столиці триває ГОГОЛЬFEST. ФОТОРЕПОРТАЖ. – М. Катаєва](#)

[Укрінформ. – 2026. – 19 верес. У Житомирі проходить «Полісся. Вареник FEST». – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. Готуючись до прем'єри: актори театру Лесі Українки завітали до Скарбниці історичного музею. – Т. Асадчева](#)

Музика

[NV. – 2026. – 18 верес. Українська діджейка Miss Monique та Роббі Вільямс випустили спільний трек Beauty In Us – п'ять цікавих фактів про пісню. – І. Вихрущ; Віледж Україна. – 2026. – 18 верес. Українська диджейка Miss Monique випустила трек із Роббі Вільямсом. – Д. Джанов](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. У Києві триває яскрава фотовиставка видатного кінооператора Юрія Гармаша: де побачити. – Т. Асадчева](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. На Головноштамті триває виставка історій українських цивільних полонених. – Т. Асадчева](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Український проєкт відібрали до участі в міжнародному кіноринку Connecting Cottbus. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 верес. «Радянський Оппенгеймер»: як харківський експеримент «ДАУ», що фінансував російський олігарх, отримав «Срібного лева» у Венеції попри протести України. – П. Катеринич; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 верес. Фільм «ДАУ» Іллі Хржановського отримав «Срібного лева» у Венеції попри протест України. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 верес. Гроші Держкіно та російський паспорт: як «ДАУ» отримав «Срібного лева» у Венеції. – Інф.](#)

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Львівський міжнародний кінофестиваль WIZ-ART оголосив програму усіх заходів. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. В Ужгороді оголосили переможців Карпатського гірського міжнародного кінофестивалю. – Інф.

Фокус.–2026. – 18 верес. Режисерка Аліса Коваленко отримає від Ріната Ахметова стипендію \$200 тисяч на оскарівську кампанію фільму «Сліди». – Дар'я Бережна; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 18 верес. Режисерка Аліса Коваленко отримає від Ріната Ахметова стипендію \$200 тисяч на оскарівську кампанію фільму «Сліди». – А. Гурін

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. «Океан нескорених»: у Києві презентували фільм про трансатлантичну експедицію українців. – М. Тартасюк

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. «Досить романтизувати ескорт»: Ірина Кудашова про «Брудного Ангела», відверті сцени та реальну ціну «красивого життя». – С. Божок

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Український фільм «Потяг «Червона Рута» покажуть в Австралії. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. «Ми не жертви»: режисер Любомир Левицький про те, як Україні говорити зі світом. – С. Божок

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. «Основний заробіток – кіно»: Андрій Ісаєнко розповів про викладання, театр і участь в новому проєкті. – С.Божок

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство
Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – верес. Малий формат – великі сенси: в Києві відкрили виставку «Маленький текстиль». – В. Наріжна

Арттерапія. Безбар'єрність

Вечірній Київ. – 2026. – 21 верес. Японський досвід безбар'єрності заговорив українською: важливу книжку презентували у Києві. – О. Скотікова

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. У столиці розкажуть про справжню історію козацтва без міфів. – М. Катаєва

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 верес. Мінкультури, KSE, УІК та «Книжковий Арсенал» збирають \$500 тис. на підтримку малих українських видавництв. – Є. Шуміхін

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Україна стане почесною гостею Pisa Book Festival в Італії. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. У столиці пройдуть «Дні Книжкової країни» з дискусіями та презентаціями: програма. – М. Катаєва

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Книжковий форум «Відсіч. Право на гідність» у Житомирі зібрав 150 учасників з різних міст. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 20 верес. Визначені лауреати Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Коцюбинського 2026 року. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Роман про війну письменника українського походження здобув премію Дейтона. – Інф.; NV. – 2026. – 18 верес. Роман Соняшникові хлопчики письменника українського походження про війну отримав відому літературну премію. – А. Кондрат

Українська літературна газета. – 2026. – 20 верес. «Corona Carpatica» в центрі Європи. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 20 верес. У Чернігові презентували п'ятий том «Форпост: люди, які тримають Україну» п'ятитомника «Чернігів у вогні». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. У Празі презентували книгу «Вижити в Гостомелі: 21 історія з міста-героя». – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. У Вашингтоні відкрилася виставка про історію Києво-Печерської лаври. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Історія на дотик: у Полтавському краєзнавчому музеї створили тактильну експозицію. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Український тиждень. – 2026. – 18 верес. Цифровізація пам'яті: як в Україні пропонують зберігати культуру. – М. Нестелєв

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. З Києва за кордон намагалися переслати рідкісний патефон та козацькі персні. – І. Голотюк

Культура національних меншин. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Українки світу в дії: понад 100 учасниць із 22 країн зберуться на конференції СФУЖО в Лісабоні. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Сибіга поспілкувався з українською громадою в Ісландії про збереження зв'язку з Україною. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. Українська громада взяла участь у 25-му Етнокультурному фестивалі в Кишиневі. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. Українську культуру представили на етноярмарку в Естонії. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Українське небо: у Страсбурзі відбувся благодійний концерт на підтримку України. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. У Плзені відбудеться другий Чесько-український культурний день «Дякуємо Чехії». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. У Стамбулі відбувся фестиваль до 100-річчя кримськотатарського кіно. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. У штаб-квартирі ЮНЕСКО відкрили фотовиставку до 100-річчя Києво-Печерської лаври. – В. Мошківський

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. В Історичному музеї Осло запрацював аудіогід українською мовою. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Меморіальний центр Сребрениці розвиватиме співпрацю з Україною у документуванні воєнних злочинів. – Інф.

Віледж Україна. – 2026. – 18 верес. Франція номінувала на «Оскар» фільм російського режисера «Мінотавр». – Д. Джанов

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Україна підписала Конвенцію Ради Європи про спільне виробництво серіалів. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 верес. Україна підписала Конвенцію Ради Європи про спільне виробництво серіалів – Бережна. – Інф.

Україна під час Карпатського саміту підписала Конвенцію Ради Європи про спільне виробництво аудіовізуальних творів у формі серіалів. Про це віцепрем'єрка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна повідомила у Фейсбуку. «Вперше врегульовуємо копродукцію серіалів. Документ підписали під час Карпатського інтеграційного саміту. Для української індустрії це нові можливості створювати серіали разом із європейськими партнерами, залучати міжнародне фінансування та виходити на нові ринки», – зазначила Бережна. Конвенція дає можливість отримувати статус офіційної копродукції та гарантує частку прав на створений продукт і доходів від його використання. Документ також встановлює гнучкі умови фінансової участі - мінімальний внесок партнера в багатосторонніх копродукціях може бути незначним, що відкриває більше можливостей для участі українських команд у великих міжнародних проєктах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165860-ukraina-pidpisala-konvenciu-radi-evropi-pro-spilne-virobnictvo-serialiv.html>
<https://interfax.com.ua/news/culture/1206928.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 верес. Україна братиме участь у ЕХРО 2027 у Белграді, генкомісаром буде Бережна. – Є. Шуміхін

Кабінет міністрів України підтримав пропозицію Міністерства економіки та доквілля та Міністерства культури щодо участі України у Всесвітній спеціалізованій виставці «Експо-2027», яка відбудеться з 15 травня по 15 серпня 2027 року у м. Белграді (Сербія). Згідно з розпорядженням №932 від 21 вересня, встановлено, що генеральним комісаром національної секції України на виставці є віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна. Зазначається, що витрати на заходи, пов'язані з участю України у «Експо-2027», покриваються за рахунок коштів організатора виставки, донорських, спонсорських коштів, благодійних внесків та інших джерел, не заборонених законодавством. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1207296.html>

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. Громади отримають готові інструменти для культурної роботи – Мінкульт. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 верес. Мінкультури, PFRU та Культурна платформа Закарпаття запускають проєкт із допомоги громадам з культурними практиками. – Є. Шуміхін

В Україні запускають проєкт «Пакети культурних продуктів та послуг для місцевих фахівців у сфері культури», який допоможе громадам отримати готові практичні інструменти для роботи з культурною спадщиною та створення культурного контенту. Про запуск проєкту оголосили Міністерство культури,

програма «Партнерство за сильну Україну» (PFRU) та ГО «Культурна платформа Закарпаття» під час саміту Карпатської інтеграційної ініціативи, який проходив 18–20 вересня. Як зауважили у міністерстві, культурні установи в багатьох громадах працюють в умовах обмежених ресурсів, кадрового навантаження, нестабільної інфраструктури та безпекових ризиків. Водночас місцевим фахівцям часто бракує готових методик і матеріалів, які можна адаптувати до своєї аудиторії та одразу використовувати, а не розробляти з нуля. У межах проєкту будуть створені три модульні пакети культурних продуктів і послуг для бібліотекарів, працівників центрів надання культурних послуг, працівників музеїв, культурних менеджерів, фахівців організацій громадянського суспільства та інших локальних фахівців, щоб вони могли легко і швидко планувати й проводити культурні активності у своїх громадах. Зокрема, пакет «Пам'ять та громадські виставки» допоможе створювати мобільні виставки, збирати й презентувати історії жителів і жительок, документувати локальну культурну спадщину та вживати першочергових заходів для її збереження. Пакет «Культура, знання та цифрова участь» запропонує доступні практики для створення цифрового контенту, комунікації з аудиторіями, залучення жителів до онлайн-активностей і співпраці між закладами культури. А пакет «Партисипативні мистецтва, діалог та стійкість громад» міститиме практики для спільної творчості, залучення різних груп жителів, сприяючи створенню діалогу та кращому розумінню локального досвіду й історії своєї громади. У кожному пакеті фахівці отримають готові методики та сценарії, інструкції для проведення заходів, матеріали для друку, рекомендації з адаптації, доступності та травмоінформованої роботи, а також практичні чеклісти й перелік необхідного обладнання. До реалізації проєкту долучаться десять громад із десяти областей України. Пакети розроблятимуть на основі практичного досвіду та у співпраці з місцевими командами. У межах проєкту через відкритий конкурс відберуть десять громад із Чернігівської, Херсонської, Дніпропетровської, Харківської, Миколаївської, Одеської, Сумської, Запорізької, Донецької та Луганської областей. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4166119-gromadi-otrimaut-gotovi-instrumenti-dla-kulturnoi-roboti-minkult.html>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1207261.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. У Києві відбудеться Ukrainian Woman Forum 2.0: подробиці. – С. Божок

27 вересня у Києві пройде Ukrainian Woman Forum 2.0. Подія об'єднає жінок із різним професійним і життєвим досвідом, а головними темами стануть самореалізація, бізнес, стосунки, лідерство та право змінювати власні рішення. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132835/>

День. – 2026. – 18 верес. Монету номіналом 10 гривень присвятили Володимирі Івасюку та його пісні «Червона рута». – Інф.; Україна молода. – 2026. – 18 верес. «Червона рута – голос поколінь»: Нацбанк ввів в обіг пам'ятну

монету на честь Володимира. – Т. Здоровило; Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. «Червона рута – голос поколінь»: пам'ятну монету присвятили Володимирі Івасюку та його пісні. – І. Голотюк

В Україні презентували нову срібну пам'ятну монету «Червона рута – голос поколінь». Над виготовленням монети працювали художниця – Олександра Кучинська та скульптори – Володимир Атаманчук та Анатолій Демяненко. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/180926-monetu-nominalom-10-hryven-prysvyatyly-volodymyru-ivasyuku-ta-yoho-pisni-chervona-ruta>

https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195150/#google_vignette

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132763/>

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Україна закликає закрити центри «Русский дом» у всіх країнах. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 верес. Україна звернулася до урядів по всьому світу щодо небезпеки «росських домів» – Сибіга. – Інф.; Україна молода. – 2026. – 19 верес. Троянський кінь – «Русский дом»: Україна закликала країни світу закрити мережу російських центрів. – Т. Здоровило; NV. – 2026. – 19 верес. Україна офіційно звернулася до урядів країн світу із закликом закрити «Російські доми». – А. Одінцова; Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. «Інструменти дезінформації та шпигунства»: Сибіга закликав закрити мережу «Русский дом» у світі. – Т. Асадчева

Україна офіційно звернулася до урядів країн із закликом визнати загрозу національній безпеці, яку становить мережа «Русский дом» (Russian House). «Росія веде глобальну боротьбу за уми людей, використовуючи розгалужену мережу інструментів і каналів, зокрема «Росспівробітництво» та культурні центри під назвою «Русский дом». Фактично вони слугують інструментами дезінформації, дестабілізації та шпигунства», – наголосив міністр закордонних справ України Андрій Сибіга. Сибіга пояснив, що у низці країн офіційна інфраструктура цієї мережі залишається недоторканою, а у деяких державах «Русский дом» інтегрований у дипломатичну інфраструктуру Росії. «Наш спільний європейський дім – не місце для «російських домів», які поширюють воєнну пропаганду та активно працюють над підривом миру в Європі», – підкреслив український міністр. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/4165779-sibiga-zaklikav-kraini-viznati-zagrozu-vid-dialnosti-kulturnih-centriv-rf.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1206894.html>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195158/>

<https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/mzs-ukrajini-zaklikalo-zakriti-rosiyski-domi-instrument-dezinformaciji-i-shpigunstva-50642843.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132821/>

Вшанування пам'яті

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 18 верес. У Львові перепоховали матір дружини глави ОУН Мельника Марію Федак. – Інф.; Україна молода. – 2026. – 18 верес. Українську громадську діячку Марію Федак перепоховали у Львові. –

Т. Здоровило; NV. –2026. – 18 верес. У Львові перепоховали матір дружин провідників ОУН Андрія Мельника та Євгена Коновальця Марію Федак. – В. Шолян

Останки діячки українського жіночого та просвітницького руху Марії Федак, ексгумовані в Люксембурзі, перепоховали на Личаківському цвинтарі у Львові, поруч із могилою її чоловіка Степана Федака. Марія Федак – матір Софії Федак-Мельник, дружини голови Організації українських націоналістів (1938–1964) Андрія Мельника. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1206545.html>
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195153/>
https://nv.ua/ukr/ukraine/events/u-lvovi-na-lichakivskomu-cvintari-perepohovali-mariji-fedak-yaka-bula-matir-yu-druzhin-lideriv-oun-50642687.html#goog_rewarded

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. У Києві відкрили пам'ятний знак на честь рятувальників. – В. Мошківський

На Алеї українського війська в Києві відкрили пам'ятний знак ДСНС. Він присвячений рятувальникам, які щодня працюють там, де людям загрожує небезпека. Знак створили в межах спільного проєкту платформи «Культурні сили» та Генерального штабу ЗСУ. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132789/>

NV. –2026. – 20 верес. На Полтавщині науковець відновлює хату-музей – два роки тому вона згоріла через лісову пожежу. – В. Пасайлюк

Будинок знаходиться у селі Балівка Новосанжарської громади. Чоловік робить все самотужки. Наразі власними руками вкриває будівлю очеретом. Багато часу, каже, необхідно на заготівлю матеріалу. Назар намагається відновити первісний вид хати, який був 90 років тому. До зими, каже, планує завершити основні роботи. З грошима допомагали небайдужі, каже чоловік, а також волонтери. За задумом науковця, зразок універсальної хати південної Полтавщини може стати осередком для культурних зустрічей та екскурсій. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/socium/hata-muzey-na-poltavshchini-naukovec-vidnovlyuye-avtenticnu-sadibu-pislya-togo-yak-vona-zgorila-vshchent-50642924.html>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. Кінопалац заповнило мистецтво: у столиці триває ГОГОЛЬFEST. ФОТОРЕПОРТАЖ. – М. Катаєва

На фестивалі можна ознайомитися з інсталяціями та творами сучасних митців, подивитися кіно, послухати музику та вперше за понад 10 років побувати у будівлі, сусідній з основним залом МЦКМ. На 20-річчя ГОГОЛЬFEST знову повернувся до Києва. Спочатку він задумувався як масштабна подія, з великими концертами в залі МЦКМ. Однак через безпекові

умови та постійні тривоги фестиваль довелося скоротити – і він проходить у камерному форматі. Про програму фестивалю – докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132703/>

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. У Житомирі проходить «Полісся. Вареник FEST». – Інф.

У Житомирі проходить гастрономічний фестиваль «Полісся. Вареник FEST», який перенесли з програми святкування Дня міста. Подія поєднає концертну програму, історичні екскурси від істориків-краєзнавців, а також благодійну акцію на підтримку наших захисників. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165824-u-zitomiri-prohodit-polissa-varenik-fest.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. Готуючись до прем'єри: актори театру Лесі Українки завітали до Скарбниці історичного музею. – Т. Асадчева

Національний академічний драматичний театр імені Лесі Українки готує виставу за романом письменниці Анастасії Левкової «За Перекопом є земля». Постановку здійснює режисер Ігор Білиць. Щоб автентично передати контекст, творча команда зустрілася з кураторами виставок у Скарбниці Національного музею історії України. Експерти ознайомили митців із історією, звичаями, етикетом, матеріальною культурою та традиціями кримли, а також обговорили духовні й соціальні сенси кримськотатарської спадщини, які мають бути репрезентовані коректно та цілісно. Вистава створюється творчою командою театру в межах проєкту, присвяченого осмисленню Криму через сучасне мистецтво. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132822/>

Музика

NV. –2026. – 18 верес. Українська діджейка Miss Monique та Роббі Вільямс випустили спільний трек Beauty In Us – п'ять цікавих фактів про пісню. – І. Вихрущ; Віледж Україна. – 2026. – 18 верес. Українська діджейка Miss Monique випустила трек із Роббі Вільямсом. – Д. Джанов

Miss Monique вперше представила Beauty In Us у липні на головній сцені бельгійського фестивалю електронної музики Tomorrowland. Роббі Вільямс долучився до сету Miss Monique і наживо виконав трек. NV.ua дізналися п'ять цікавих фактів про колаборацію британського виконавця та української діджейки. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinska-didzheyka-miss-monique-ta-robbi-vilyams-zapisali-spilniy-trek-beauty-in-us-5-faktiv-50642567.html#goog_rewarded
<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/377361-ukrayinska-didzheyka-miss-monique-vipustila-trek-iz-robbi-vilyamsom>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. У Києві триває яскрава фотовиставка

видатного кінооператора Юрія Гармаша: де побачити. – Т. Асадчева

У Будинку-музеї Марії Заньковецької триває виставка «Мій час», присвячена життєвому шляху і творчості Юрія Гармаша – українського кінооператора, фотографа та документаліста. Хроніка декількох епох українського кінематографа, унікальні колажі та кадри, що вже стали історією – усе це можна побачити в новому проєкті столичного музею. Експозиція розгортає історію українського кіно, крізь призму долі митця, починаючи від радянського періоду й становлення поетичного кіно до здобуття незалежності та теперішньої боротьби за незалежність. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132814/>

Вечірній Київ. – 2026. – 19 верес. На Головнопоштамті триває виставка історій українських цивільних полонених. – Т. Асадчева

У приміщенні Головної пошти на Майдані Незалежності триває митецький проєкт «Украдене щастя», де представлені 16 історій українців, які наразі Росія незаконно утримує у місцях позбавлення волі. Проєкт створила громадська організація «Цивільні вільні». Авторкою ідеї та керівником є Олена Цигіпа, дружина новокаховського журналіста, волонтера й керівника громадської організації «Каховський плацдарм» Сергія Цигіпи. Окупанти викрали Сергія на захопленій Херсонщині ще 12 березня 2022 року, згодом незаконно засудивши до 13 років колонії. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132805/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Український проєкт відібрали до участі в міжнародному кіноринку Connecting Cottbus. – Інф.

Кінопроєкт Reminiscence («Спогад») режисерки Анастасії Тихої та продюсерки Дар'ї Бассель увійшов до програми сосоPITCH 2026 міжнародного ринку копродукції Connecting Cottbus. Connecting Cottbus цього року відібрав проєкти із 17 країн. Захід відбудеться 4–6 листопада в межах FilmFestival Cottbus у Німеччині. Учасники сосоPITCH презентуватимуть свої майбутні фільми міжнародним продюсерам, сейлз-агентам та іншим представникам кіноіндустрії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165504-ukrainskij-proekt-vidibrali-do-ucasti-v-miznarodnomu-kinorinku-connecting-cottbus.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 верес. «Радянський Оппенгеймер»: як харківський експеримент «ДАУ», що фінансував російський олігарх, отримав «Срібного лева» у Венеції попри протести України. – П. Катеринич; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 верес. Фільм «ДАУ» Іллі Хржановського отримав «Срібного лева» у Венеції попри протест України. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 верес. Гроші Держкіно та російський паспорт: як «ДАУ» отримав «Срібного лева» у Венеції. – Інф.

Протягом майже трьох років сотні людей жили й працювали всередині масштабної реконструкції радянського наукового інституту в Харкові. Вони

носили вінтажний одяг, розраховувалися радянськими рублями та перебували під пильним наглядом «спецслужб». Через два десятиліття після старту зйомок режисер Ілья Хржановський привіз до основного конкурсу Венеційського кінофестивалю фінал багаторічного проєкту – 195-хвилинний «ДАУ». У матеріалі – про те, що саме побачили критики на екрані, до чого тут Лев Ландау та чому прем'єра спровокувала суперечку між Україною й організаторами фестивалю. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/radjanskij-oppenhejmer-jak-kharkivskij-eksperiment-dau-shcho-finansuvav-rosijskij-oliharkh-otrimav-sribnoho-leva-u-venetsiji-popri-protesti-ukrajini.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/film-dau-illi-khrzhanovskoho-otrimav-sribnoho-leva-u-venetsiji-popri-protest-ukrajini.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/hroshi-derzhkino-ta-rosijskij-pasport-jak-dau-otrimav-sribnoho-leva-u-venetsiji.html>

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Львівський міжнародний кінофестиваль WIZ-ART оголосив програму усіх заходів. – Інф.

Міжнародний кінофестиваль короткометражних фільмів LIFF WIZ-ART, який триватиме з 22 по 27 вересня у Львові, оголосив повну програму, що складається з понад 200 фільмів та понад 40 подій. Український конкурс, який триватиме 26 вересня, включає 18 короткометражних фільмів, відзначених на міжнародних фестивалях. До міжнародного конкурсу, що проходитиме 23–25 вересня у Львівському палаці мистецтв, увійшли 18 фільмів із Канн, Берлінале, ВАФТА про війну, дім, III та близькість. На показах просто неба з 24 по 27 вересня демонструватимуть глядацьке кіно для всієї родини на пагорбі в Парку ім. Б. Хмельницького. У секції «Кінохалабуда» (4+) з 25 по 27 вересня у затишному шалаші з ковдр покажуть добірки про дружбу та сміливість. До підліткової програми (13+), яку демонструватимуть з 22 по 24 вересня, увійшли фільми про дорослішання, кордони та стосунки з обговореннями після показів. У «Програмі 18+» з 25 по 27 вересня покажуть добірки про тілесність і любов у «Планеті Кіно» (Forum Lviv). До «Панорами повних метрів» увійшли п'ять українських стрічок: «Дім за склом», «Ілюзія тихої ночі», «Дім вуличних культур», «Останній Прометей Донбасу» та «Тиша Лиманів». У межах фестивалю у Львівському муніципальному мистецькому центрі з 21 вересня триватиме виставка WIZ-ART Spectrum, на якій демонструватимуть шість відеоробіт. Крім того, у секції Lviv Industry Days з 26 по 27 вересня проходитимуть лекції, нетворкінг та пітчинг восьми кінопроєктів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165788-lvivskij-miznarodnij-kinofestival-wizart-ogolosiv-programu-usih-zahodiv.html>

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. В Ужгороді оголосили переможців Карпатського гірського міжнародного кінофестивалю. – Інф.

Найкращим повнометражним документальним фільмом стала стрічка «LUPİ NOSTR»І («Наші вовки») режисера Самера Анджелоне (Швейцарія, Італія). Найкращим короткометражним документальним фільмом у частині 1 -

«Суспільство» визнали роботу «Давіде, де ти?» режисерів Чечілія Ріццутто та Марко Піннавая (Італія). У номінації «Найкращий короткометражний документальний фільм у частині 2 – «Спорт» обрали стрічку «Просто альпіністка» режисера Жерома Танона (Франція). Найкращий короткометражний ігровий фільм – «Квиток в один кінець: Тбілісі» режисера Пауля Плобергер (Австрія). Найкращим короткометражним анімаційним фільмом обрали стрічку «Пінгвін» режисера Каспара Янціса (Естонія, Франція). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4166240-v-uzgorodi-ogolosili-peremozci-karpatskogo-girskogo-miznarodnogo-kinofestivalu.html>

Фокус.–2026. – 18 верес. Режисерка Аліса Коваленко отримає від Ріната Ахметова стипендію \$200 тисяч на оскарівську кампанію фільму «Сліди». – Дар'я Бережна; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 18 верес. Режисерка Аліса Коваленко отримає від Ріната Ахметова стипендію \$200 тисяч на оскарівську кампанію фільму «Сліди». – А. Гурін

За рішенням Ріната Ахметова режисерка Аліса Коваленко отримає стипендію у розмірі 200 тисяч доларів США (9 млн грн) на міжнародну оскарівську кампанію документального фільму «Сліди». 16 вересня 2026 року Україна обрала цю стрічку національним кандидатом на 99-ту премію «Оскар» у категорії «Найкращий міжнародний повнометражний фільм». Підтримка допоможе представити «Сліди» міжнародній кіноспільноті на наступних етапах оскарівських перегонів. Документальний фільм «Сліди» режисерки Аліси Коваленко та співрежисерки Марисі Нікітюк розповідає про українських жінок, які пережили насильство та катування під час російської агресії. Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/768220-rezhiserka-alisa-kovalenko-otrimaye-vid-rinata-ahmetova-stipendiyu-200-tisyach-na-oskarivsku-kampaniyu-filmu-slidi>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/rezhiserka-alisa-kovalenko-otrimaje-vid-rinata-akhmetova-stipendiju-200-tisjach-na-oskarivsku-kampaniju-filmu-slidi.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. «Океан нескорених»: у Києві презентували фільм про трансатлантичну експедицію українців. – М. Тартасюк

У Києві презентували документальний фільм «Океан нескорених» – авторський проєкт режисера Олександра Брагіна про україно-британську трансатлантичну експедицію Row4Ukraine, яка тривала з грудня 2024 року до лютого 2025-го. Документальна фільм розповідає про подорож україно-британської команди ветеранів, щоб привернути увагу світу до війни в Україні та показати силу людського духу. Прем'єра документальної стрічки пройшла 20 вересня в столиці. Автори та учасники проєкту розповіли про створення експедиції, формування міжнародної команди та роботу над документальною стрічкою. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132794/>

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. «Досить романтизувати ескорт»: Ірина Кудашова про «Брудного Ангела», відверті сцени та реальну ціну «красивого

життя». – С. Божок

«Брудний Ангел» – новий український повнометражний еротичний нуар-трилер режисера Володимира (Вови) Лерта. Він також став співавтором сценарію разом із Вітою Зимою. Головну героїню Лізу зіграла Ірина Кудашова. Стрічку створила студія CinemaUA, а її український прокат запланований на 15 жовтня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132847/>

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Український фільм «Потяг «Червона Рута» покажуть в Австралії. – Інф.

В Австралії відбудуться покази українського фільму «Потяг «Червона Рута». Зокрема, 19 вересня кінокартину покажуть у Сіднеї в Palace Central Cinemas, 8 листопада – у місті Перт у Backlot Theatre. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4165296-ukrainskij-film-potag-cervona-ruta-pokazut-v-avstralii.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. «Ми не жертви»: режисер Любомир Левицький про те, як Україні говорити зі світом. – С. Божок

Український кінорежисер, продюсер і сценарист Любомир Левицький, автор тактичного екшен-трилера «KILLHOUSE», який вже невдовзі вийде в міжнародний прокат, оприлюднив відеозвернення про те, як Україна має розмовляти зі світом на п'ятому році повномасштабної війни. Ключова теза режисера – епоха співчуття закінчилася, і це не поразка, а точка національного зростання. Левицький наголошує: світ уже не чекає від України повторення тих самих історій. Окремий акцент режисера – на внутрішній єдності як основі будь-якої зовнішньої комунікації. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132845/>

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. «Основний заробіток – кіно»: Андрій Ісаєнко розповів про викладання, театр і участь в новому проєкті. – С.Божок

Український актор Андрій Ісаєнко сьогодні поєднує одразу кілька професійних напрямів. Про роботу, заробітки та новий для себе викладацький досвід актор розповів у бесіді під час Сімнадцятого Одеського міжнародного кінофестивалю, який проходив у столиці. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132837/>

Декоративно-ужиткове мистецтво. Художні промисли. Аматорство

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – верес. Малий формат – великі сенси: в Києві відкрили виставку «Маленький текстиль». – В. Наріжна

У київській галереї «Білий світ» відкрився всеукраїнський мистецький проєкт «Маленький текстиль». У ньому беруть участь художники з різних регіонів України, які працюють у різних техніках текстильного мистецтва. У невеликих за форматом роботах вони представляють різні теми, образи та особистий досвід. В експозиції поєднали традиційні та експериментальні техніки. Серед них – гобелен, ткацтво, вибійка, повсть, колаж, аплікація,

печворк, абакан, асамбляж, м'яка скульптура, ручний папір і змішані авторські техніки. Виставка «Маленький текстиль» триватиме в галереї «Білий світ» до 4 жовтня. Про хід відкриття – докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/malij-format-veliki-sensi-v-kijevi-vidkrili-vistavku-malenkij-tekstil.html>

Арттерапія. Безбар'єрність

Вечірній Київ. – 2026. – 21 верес. Японський досвід безбар'єрності заговорив українською: важливу книжку презентували у Києві. – О. Скотікова

Українське видання книжки японського політика й реформатора Масахіто Моріями «Безбар'єрність і шлях до універсального суспільства» презентували у Навчально-науковому інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка. На зустріч у КНУ прибула японська делегація на чолі з головою Палати представників Парламенту Японії Ейсуке Морі. Переклад підготували викладачі Інституту філології під керівництвом професорки Оксани Асадчих – завідувачки кафедри мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132856/>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 20 верес. У столиці розкажуть про справжню історію козацтва без міфів. – М. Катаєва

Освітній проєкт «Знай свою Україну» Музею Івана Гончара напередодні Покрови запускає виставку та лекцію у книгарні «Сенс» про козацьку історію та осмислення образу козака. 22 вересня відбудеться лекція «Козаки: міфи проти фактів» за участі реконструктора Олександра Харченка. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132783/>

Література. Книговидавання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 21 верес. Мінкультури, KSE, УІК та «Книжковий Арсенал» збирають \$500 тис. на підтримку малих українських видавництв. – Є. Шуміхін

Міністерство культури України, KSE Foundation, Український інститут книги (УІК) та «Книжковий Арсенал» запрошують партнерів, меценатів і бізнес долучитися до збору 500 тис. дол на підтримку малих українських видавництв, повідомила віце-прем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна. «Наша мета – залучити щонайменше \$500 тисяч і спрямувати ці кошти на друк нових українських книжок та підтримати видавців і книжкову сферу загалом», – написала Бережна в мережі Facebook. Вона нагадала, що цього літа внаслідок російських ударів у друкарнях, на складах видавництв і книгарень було знищено понад 13 млн нових українських книжок, а прямі збитки книжкової сфери становлять щонайменше 1,75 млрд грн. «Для малого видавництва втрата одного накладу може зупинити роботу на місяці. Але саме малі видавництва відкривають нових авторів, працюють зі складними й важливими темами та формують різноманіття сучасної української книжки»,

– наголосила віцепрем'єрка. Зокрема прийом заявок на гранти відкриється у листопаді 2026 року, і у межах першого відбору планується підтримати щонайменше 20 малих видавництв. За її словами, грантові кошти покриватимуть перш за все витрати на друк. «Паралельно Мінкульт працює над системною підтримкою всієї книжкової екосистеми: субсидіями на оренду для книгарень, відновленням державних закупівель книжок для бібліотек, розширенням «єКниги» на нові категорії читачів, а разом із Міністерством економіки – над доступом підприємств книжкової сфери до пільгового кредитування та страхування», – написала Бережна. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1207326.html>

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Україна стане почесною гостею Pisa Book Festival в Італії. – Інф.

Подія триватиме з 2 до 4 жовтня в італійському місті Піза. Українська програма розпочнеться ще 1 жовтня відкриттям виставки сучасної української ілюстрації Yellow & Blue, створеної клубом ілюстраторів Pictoric. Її покажуть у Palazzo Blu, де експозиція триватиме до 10 січня 2027 року. Офіційне відкриття Pisa Book Festival відбудеться 2 жовтня. У межах серії зустрічей «Голоси з України» письменник Андрій Курков представить книжку «Наша щоденна війна» (*La nostra guerra quotidiana*). Зокрема, він говоритиме про досвід України та повномасштабної війни з погляду письменника. Розмова відбудеться за участі Массімо Тріа і Франчески Ладзарін. Зустрічі з письменниками й перекладачками продовжать українську програму 3 жовтня. Так, Олена Костюкович представить книжку «Київ. Фортеця над прірвою», присвячену історії, культурі та стійкості Києва. Письменниця й перекладачка Ярина Груша, лавреатка міжнародної премії Viareggio-Versilia, презентує роман «Синій альбом» (*L'album blu*), який вийшов у видавництві Bompiani. У книжці особиста історія авторки переплітається з історією України. Крім того, Олена Пономарева проведе читання «Поезія війни», присвячені досвідам людей, чий життя змінила російська агресія. Історик Етторе Чіннелла 4 жовтня прочитає лекцію «Київська Русь і європейське Середньовіччя: біля витоків української цивілізації». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4166015-ukraina-stane-pocesnou-gosteu-pisa-book-festival-v-italii.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. У столиці пройдуть «Дні Книжкової країни» з дискусіями та презентаціями: програма. – М. Катаєва

Фестиваль «Книжкова країна» мав пройти 17–20 вересня на ВДНГ, але його перенесли на квітень через посилення російських обстрілів столиці. Події, які готували для програми, все ж частково відбудуться – 18, 19 та 20 вересня у книгарнях Readeat, «Наш Формат», «Книгарня Є», «КнигоЛенд», «ВСЛ», Book.ua та Book.ua Space на ВДНГ. До програми увійшли зустрічі з письменниками, презентації новинок, літературні дискусії, розмови про жанри та окремі книжки, а також концерт. Про події заходу – докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132643/>

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Книжковий форум «Відсіч. Право на гідність» у Житомирі зібрав 150 учасників з різних міст. – Інф.

У Житомирі 19–21 вересня проходить IV книжковий форум «Відсіч. Право на гідність». Протягом другого дня форуму відбулася антипанель «10 запитань Уповноваженій із захисту державної мови» Олені Івановській. На Головній сцені говорили про виклики для української мови, дотримання мовного законодавства та збереження українського культурного й інформаційного простору. Також на заході відзначили переможців Літературного марафону «Відсіч», який об'єднав авторів різного віку. Переможців нагородили у номінаціях «Перше слово», «Голос покоління», «Історії, які мають бути розказані» та «Слово, яке не можна мовчати». У межах заходу були заплановані літературні зустрічі та презентації, дискусії, поетичний слем, живі подкасти, освітні та психологічні події, фентезійна зона, літературний тест-драйв, мистецькі перформанси, події для дітей, міська екскурсія «Місцями Революції Гідності» та виставка картин художників-ветеранів. Також були заплановані зустрічі та розмови з авторами – Ірен Роздобудько, Мирославом Дочинцем, Віталієм Капрановим, Володимиром Лисом, Надією Гуменюк, Василем Піддубним, Олею Русіною, Сашком Дерманським, Лесею Вороніною, Ольгою Дубчак, Ольгою Саліпою, Віталієм Запекою, Павлом Вишебабою, Владом Петрашем. Книжковий форум «Відсіч» реалізується за підтримки Українського інституту книги за кошти державного бюджету. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4166117-knizkovij-forum-vidsic-pravo-na-gidnist-u-zitomiri-zibrav-150-ucasnikiv-z-riznih-mist.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 20 верес. Визначені лауреати Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Коцюбинського 2026 року. – Інф.

Серед цьогорічних лауреатів – у номінації «Художня проза – Редько Т. за роман-сагу в 4-х книгах «Журналістка покоління Х»; у номінації – «Поезія» – Новицький С. «За Господнім плечем»; у номінації – «Науково-популярна література» – Василенко В. «Слід Антея. Українська еміграційна література другої половини ХХ століття: Ідеї, тексти, постаті»; у номінації – «Дитяча література» – Скуловатова О. «Щоденник моєї ма»; у номінації – «Художній переклад» – «З Україною в серці: Антологія польської поезії», упорядкування і переклад з польської С. Шевченка. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vyznacheni-laureaty-vseukrainskoi-literaturnoi-premii-imeni-mykhajla-kotsiubynskoho-2026-roku/>

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Роман про війну письменника українського походження здобув премію Дейтона. – Інф.; NV. –2026. – 18 верес. Роман Соняшникові хлопчики письменника українського походження про війну отримав відому літературну премію. – А. Кондрат

Роман «Соняшникові хлопчики» («The Sunflower Boys») Сема Вахмана став переможцем Літературної премії миру імені Дейтона 2026 року в категорії художньої літератури. Дебютний роман «Соняшникові хлопчики» Сема Вахмана був опублікований у 2025 році. Це роман виховання, дія якого розгортається в сучасній Україні до та під час повномасштабного російського вторгнення. Літературну премію миру імені Дейтона заснували в 2006 році. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165429-roman-pro-vijnu-pismennika-ukrainskogo-pohodzenna-zdobuv-premiu-dejtona.html>

https://nv.ua/ukr/kultura/sonyashnikovi-hlopchiki-roman-sema-vahmana-otrimav-literaturnu-premiyu-miru-2026-50642596.html#goog_rewarded

Українська літературна газета. – 2026. – 20 верес. «Corona Carpatica» в центрі Європи. – Інф.

16 вересня у рамках Днів європейської спадщини, в еколого-освітньому центрі Карпатського біосферного заповідника «Центр Європи», відбулося вручення дипломів і відзнак міжнародної літературно-мистецької, екологічної премії «Corona Carpatica» («Карпатська корона») лауреатам 2026 року. У номінації «Література» премію присуджено прозаїку, літературознавцю, перекладачеві, голові Співки українських письменників Словаччини, члену Національної спілки письменників України, головному редакторові журналів «Дукля» і «Веселка» Іванові Яцканину (м. Пряшів, Словаччина) – за видатний внесок у скарбницю української художньої прози, популяризацію лемківської культури, розвиток українсько-словацьких письменницьких взаємин. У номінації «Образотворче мистецтво» лауреатом став художник-пірографіст Богдан Пилипів – за оригінальну творчу манеру, художнє увиразнення техніки «писання вогнем» на дерев'яних площинах, серію робіт, присвячену природним, духовним цінностям Карпат, благодійну виставкову діяльність на теренах Європи на підтримку поранених українських воїнів. У номінації «Декоративно-прикладне мистецтво» лауреатом названо художника-ювеліра, педагога, завідувача відділу художнього металу Косівського державного інституту декоративного мистецтва, засновника творчої студії «Мосяжна майстерня» Олега Гаркуса – за відродження, осучаснення традиції гуцульського мосяжництва, серію оригінальних робіт, що пропагують автентичне мистецтво Карпат, значну благодійну підтримку Збройних Сил України. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/sorona-carpatica-v-tsentri-ievropy/>

Українська літературна газета. – 2026. – 20 верес. У Чернігові презентували п'ятий том «Форпост: люди, які тримають Україну» п'ятитомника «Чернігів у вогні». – Інф.

«Форпост: люди, які тримають України» – це розповіді про захисників України: бійців, волонтерів, рятувальників, жителі. Про хід заходу – докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-chernihovi-prezentuvaly-p-iatyj-tom-forpost-liudy-iaki-trymaiut-ukrainu-p-iatytomnyka-chernihiv-u-vohni/>

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. У Празі презентували книгу «Вижити в Гостомелі: 21 історія з міста-героя». – Інф.

У столиці Чехії відбулась перша закордонна презентація книги Ксенії Дворнікової «Вижити в Гостомелі: 21 історія з міста-героя». У книжці зібрані розповіді жителів гостомельської громади про те, що відбувалося там 24 лютого 2022 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165866-u-prazi-prezentuvali-knigu-viziti-v-gostomeli-21-istoria-z-mistageroa.html>

Музейна справа

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. У Вашингтоні відкрилася виставка про історію Києво-Печерської лаври. – Інф.

У Вашингтоні відкрилася виставка «Києво-Печерська лавра: 975 років історії – 100 років відповідального збереження», присвячена одній з найвизначніших пам'яток культурної спадщини України. Експозиція містить фотографії Києво-Печерської лаври, зроблені від кінця XVIII до початку XXI століття. Знімки показують, як у різні періоди змінювалися архітектурний комплекс та його окремі споруди, а також людей, для яких Лавра була місцем життя, праці, молитви й відвідування. Виставку підготував Національний заповідник «Києво-Печерська лавра» у партнерстві з МЗС, Міністерством культури, посольством України у США, постійним представництвом України при ООН та Фондацією Пилипа Орлика. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165578-u-vasingtoni-vidkrilasa-vistavka-pro-istoriu-kievopecerskoi-lavri.html>

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Історія на дотик: у Полтавському краєзнавчому музеї створили тактильну експозицію. – Інф.

У Полтаві на подвір'ї краєзнавчого музею імені Василя Кричевського працює тактильна експозиція, створена в межах проєкту «Новий код Полтавського краєзнавчого. Доступність і рівність». Вона має зробити музейні матеріали доступнішими для людей із порушеннями зору та слуху, а також для інших відвідувачів. Експозиція облаштована шістьма стільницями, на яких розташовано дев'ять тактильних копій музейних артефактів. Вісім із них надруковані на 3D-принтері. А дев'ятий – кахля із зображенням битви лева з грифоном, XVII–XVIII століття, – була відтворена майстрами Опішнянської артілі. І це таке поєднання традиційних методів роботи з глиною, а також сучасних методів оцифрування. Кожна стільниця має QR-код, за яким можна

перейти до додаткового медіаконтенту. Для відвідувачів доступні аудіодескрипції, відеоматеріали з перекладом українською жестовою мовою, описові матеріали та написи шрифтом Брайля. Головна будівля Полтавського краєзнавчого музею з 2021 року закрита на реставрацію. Наразі музей працює на подвір'ї та в невеликому виставковому просторі. Тактильна експозиція стала одним із способів продовжити роботу музею та залучити відвідувачів навіть під час реконструкції. Серед представлених об'єктів – фасад будівлі Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, фрагмент дверного полотна, майолікове панно, чотири писанки з колекції музею, сюжетна кахля та антропоморфна скульптура половця. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4165449-istoria-na-dotik-u-poltavskomu-kraeznavcomu-muzei-stvorili-taktilnu-ekspoziciu.html>

Охорона культурної спадщини

Український тиждень. – 2026. – 18 верес. Цифровізація пам'яті: як в Україні пропонують зберігати культуру. – М. Нестелєєв

Росія від перших днів повномасштабного вторгнення знищує нашу матеріальну спадщину: так 25 лютого 2022 року російські окупанти зруйнували Історико-краєзнавчий музей у селі Іванків Київської області, де зберігалися картини Марії Примаченко, а 6 травня 2022 року російська ракета влучила в Національний літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди у селі Сковородинівка (Харківщина). Найцінніші експонати в обох випадках устигли врятувати, але скільки подібних скарбів лишилося невивезеними з окупованих територій, зокрема через недбалість Міністерства культури України в 2022–2023 роках. І вже на кінець серпня 2026 року, за даними Мінкульту, унаслідок повномасштабної російської агресії зафіксовані пошкодження або руйнування 2138 об'єктів культурної спадщини та 2640 закладів культури. Одним із варіантів не втратити матеріальну пам'ять є цифровізація, і проєктів пов'язаних з нею в Україні дедалі більше. Наприклад, ГО «Україна Інкогніта» займається оцифровуванням старовинних будівель, створюючи їхні 3D-моделі. Так, керівник технічного відділу ГО, відповідальний за 3D-моделювання об'єктів, Андрій Яровий, розповів про те, що для проведення такої роботи є різні методи: лазерне сканування, лідарна зйомка, фотограмметрія тощо. Також існує проєкт «Музей, що займається оцифруванням музеїв. Його основна місія: забезпечити доступ до українського мистецтва і культури для кожного, використовуючи сучасні технології. Оцифровані колекції дозволяють поєднати сучасність із багатою історією, роблячи відвідування музеїв більш зручним та інтерактивним, а також сприяють популяризації та захисту культурної спадщини України. Існують окремі ініціативи, пов'язані з цифровізацією, і для міст. Так торік у Києві презентували проєкт цифрової фіксації пам'яток «Віртуалізація культурного надбання міста Києва». Проєкт передбачає 3D-візуалізацію, аудіогід, можливість додати «мозаїку» та участь у збереженні надбання кожному й інтерактивну мапу пам'яток та творів монументально-декоративного мистецтва, мозаїк, вітражів, керамічних панно, скульптур, живопису та інших творів другої половини кінця ХХ ст. у місті Києві,

відцифрованих у 2025 році. У межах проєкту вже відцифрували шість пам'яток культурної спадщини Києва: монумент Магдебурзькому праву; церкву Миколи Притиска; будівлю Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (колишню Київську духовну семінарію); Покровську церкву; дзвіницю церкви Миколи Доброго; Воскресенську церкву Свято-Вознесенського Флорівського монастиря. Серед них – документальна аудіальна виставка «Справжній степ», яка у серпні відкрилася у київському Музеї у темряві «Третя після опівночі». В основі звукової експозиції – архівні польові записи зі степу Асканії-Нова, зроблені до окупації, а також нові записи з територій, де степові екосистеми збереглися сьогодні. «Справжній степ» створили як інклюзивний досвід: виставка однаково доступна для зрячих і незрячих відвідувачів. Над її створенням працювали незрячі експерти, а супровід забезпечують незрячі гіді. Крім того, не так давно команда проєкту «Шлях, позначений сіллю» представила цифрову платформу «МеморіДім», покликану зберігати пам'ять про міста та села Донецької й Луганської областей, значна частина яких сьогодні перебуває під окупацією. До неї долучили 12 населених пунктів, об'єднаних спільною історією та соляною спадщиною східних регіонів України. У межах проєкту команда вивчала особливості краю, розробляла туристичні маршрути, готувала екскурсівників і взаємодіяла з представниками місцевих громад. Платформа «МеморіДім» побудована у формі віртуального будинку, простір якого складається з кількох тематичних кімнат. Відвідувачі можуть ознайомитися з історичними відомостями, особистими спогадами жителів регіону, аудіоекскурсіями та дослідницькими матеріалами. Докладно:

<https://tyzhden.ua/tsyfrovizatsiia-pam-iati-iak-v-ukraini-proponuiut-zberihaty-kulturu/>

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. З Києва за кордон намагалися переслати рідкісний патефон та козацькі персні. – І. Голотюк

Предмети, що мають археологічне походження та вважаються рідкісними, вилучили під час митного контролю та направили на експертизу до Національного музею історії України. Цінності вилучені з міжнародних відправлень до Польщі та Ізраїлю. Фахівці музею підтвердили, що вилучені персні – автентичні зразки козацьких чоловічих прикрас ранньомодерної доби 17 ст. Ще одна посилка містила портативний патефон «СП-1» у робочому стані. Такі вироби за радянських часів випускав металопластичний завод у Ленінграді приблизно з 1948-го до 1950-х років. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132765/>

Культура національних меншин. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. Українки світу в дії: понад 100 учасниць із 22 країн зберуться на конференції СФУЖО в Лісабоні. – Інф.

Понад 100 учасниць із 22 країн візьмуть участь у міжнародній конференції «Українки світу в дії: єдність заради перемоги, відновлення України та збереження ідентичності», яка відбудеться 25–27 вересня у Лісабоні

(Португалія). Захід організує Світова федерація українських жіночих організацій (СФУЖО) подію разом з Товариством українок Португалії. Протягом трьох сесій конференції обговорюватимуть внесок українок за кордоном у перемогу та післявоєнне відновлення України, протидію російському впливу й дезінформації, а також збереження української національної ідентичності поза межами Батьківщини. До панельних дискусій долучаться заступниця міністра соціальної політики України Ілона Гавронська, директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірина Ключковська, журналістка Укрінформу Лідія Таран, голова СФУЖО Ярослава Хортяні та інші спікерки й експертки. За підсумками конференції учасниці планують напрацювати дорожню карту подальших дій українських жіночих організацій. Рекомендації учасниць стануть внеском СФУЖО до роботи Альянсу діаспори з відновлення України, співголовою якого є голова Федерації Ярослава Хортяні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4165404-ukrainki-svitu-v-dii-ponad-100-ucasnic-iz-22-krain-zberutsa-na-konferencii-sfuzo-v-lisaboni.html>

Укрінформ. – 2026. – 20 верес. Сибіга поспілкувався з українською громадою в Ісландії про збереження зв'язку з Україною. – Інф.

Під час зустрічі відбулось обговорення важливих для українців в Ісландії питань. Також окремо порушили тему важливості збереження української мови, культури та зв'язку з Батьківщиною. Незважаючи на те, що українська громада в Ісландії відносно невелика, вона має свої важливі осередки. Так, у Рейк'явіку працює Українська суботня школа, а в місцевій бібліотеці діє Українська книжкова полицка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4166008-sibiga-obgovoriv-z-ukrainskou-gromadou-v-islandii-zberezenna-zvazku-z-ukrainou.html>

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. Українська громада взяла участь у 25-му Етнокультурному фестивалі в Кишиневі. – Інф.

Українська громада Республіки Молдова представила свою культуру та національні традиції на 25-му Етнокультурному фестивалі «Єдність у різноманітті» в Кишиневі, який об'єднав 45 етнокультурних організацій із 24 етнічних спільнот країни. Для відвідувачів облаштували етнокультурні подвір'я, де представили національні традиції, народні костюми, ремесла, гастрономію та інші елементи культурної спадщини різних етнічних спільнот Молдови. Українська громада Республіки Молдова представила на фестивалі українську культуру, національні традиції та культурну спадщину. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4166188-ukrainska-gromada-vzala-ucast-u-25mu-etnokulturnomu-festivali-v-kisinevi.html>

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. Українську культуру представили на етноярмарку в Естонії. – Інф.

У Таллінні відбувся XVI етноярмарок Etnolaat, на якому українська громада представила свою культуру та традиції. Etnolaat – традиційний

етноярмарок, який об'єднує культурні товариства та національні спільноти Естонії. Протягом двох днів відвідувачі могли познайомитися з традиціями, кухнею та культурою різних народів, а також побачити вироби народних майстрів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4166242-ukrainsku-kulturu-predstavili-na-etnoarmarku-v-estonii.html>

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Українське небо: у Страсбурзі відбувся благодійний концерт на підтримку України. – Інф.

У Страсбурзі на площі Сан-Тома просто неба відбувся благодійний концерт «Українське небо», за участі відомого українського композитора та піаніста Євгена Хмари та співачки ODARA. Подію організувала франко-українська асоціація «Tour En Sol» («Соняшник») за сприяння Представництва України при Раді Європи, мерії міста Страсбург та Єврометрополії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4165700-ukrainske-nebo-u-strasburzi-vidbuvsja-blagodijnij-koncert-na-pidtrimku-ukraini.html>

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. У Пльзені відбудеться другий Чесько-український культурний день «Дякуємо Чехії». – Інф.

У Пльзені 19 вересня пройде другий Чесько-український культурний день «Дякуємо Чехії», який поєднає концертну програму, ярмарок, творчі майстер-класи, українську й чеську кухню тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4165443-u-plzeni-vidbudetsa-drugij-ceskoukrainskij-kulturnij-den-dakujemo-cehii.html>

Укрінформ. – 2026. – 21 верес. У Стамбулі відбувся фестиваль до 100-річчя кримськотатарського кіно. – Інф.

У Стамбулі відбувся перший Міжнародний Кримський кінофестиваль, присвячений 100-річчю кримськотатарського кінематографа. Фестиваль організував фонд Emel Kırım за підтримки Міністерства культури і туризму Туреччини, Турецького агентства зі співробітництва та координації, Управління у справах турків за кордоном та споріднених громад та Генерального управління кінематографії Туреччини. На участь у триденному фестивалі було подано близько 30 робіт, створених у 2024–2026 роках. До конкурсної програми відібрали 16 документальних фільмів, безпосередньо пов'язаних з історією, ідентичністю та суспільною пам'яттю кримських татар. За результатами конкурсу нагороду за найкращий документальний фільм отримала стрічка режисерки Крістіни Пашин «Закарбоване в пам'яті», присвячена історичним зв'язкам українців і кримських татар та суспільній пам'яті. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4166151-u-stambuli-vidbuvsja-festival-do-100ricca-krimskotatarskogo-kino.html>

Міжнародне співробітництво

Вечірній Київ. – 2026. – 18 верес. У штаб-квартирі ЮНЕСКО відкрили

фотовиставку до 100-річчя Києво-Печерської лаври. – В. Мошківський

У штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі відкрили фотовиставку, присвячену 100-річчю Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». Фотовиставка працюватиме у штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі до 22 вересня. На відкриття прийшли представники постійних делегацій при ЮНЕСКО з 71 країни, українські та французькі представники культурної сфери. Виставку «Києво-Печерська лавра: 975 років історії – 100 років відповідального збереження» відкрили тимчасовий керівник Постійного представництва України при ЮНЕСКО Микола Мовчан і директор Центру всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Лазаре Елунду Ассомо. Під час відкриття також провели експертну дискусію «100 років збереження: Києво-Печерська лавра – століття змін». Учасники говорили про те, як протягом століття змінювалися підходи до охорони культурної спадщини, а також про досвід України у збереженні пам'яток під час російської агресії. Окремо експерти обговорили, як український досвід можна використати для вдосконалення міжнародних підходів до захисту культурної спадщини під час надзвичайних ситуацій. У дискусії взяли участь заступниця міністра культури України Анастасія Бондар і генеральний директор заповідника «Києво-Печерська лавра» Максим Остапенко. Виставка має привернути увагу міжнародної спільноти до історії та сучасного стану Лаври й посилити міжнародну співпрацю задля її збереження. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/132797/>

Укрінформ. – 2026. – 18 верес. В Історичному музеї Осло запрацював аудіогід українською мовою. – Інф.

В Історичному музеї Осло для експозиції «Покоління кам'яного віку» став доступним аудіогід українською мовою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4165545-v-istoricnomu-muzei-oslo-zapracuvav-audiogid-ukrainskou-movou.html>

Укрінформ. – 2026. – 19 верес. Меморіальний центр Сребрениці розвиватиме співпрацю з Україною у документуванні воєнних злочинів. – Інф.

Представники Меморіального центру Сребрениці, провідної меморіальної установи Боснії і Герцеговини, завершили семиденний робочий візит до України, метою якого був розвиток співпраці у документуванні та розслідуванні воєнних злочинів та меморіалізації. Зокрема, представники Меморіального центру межах програми візиту зустрілися з Офісом уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Центром прав людини ZMINA, Vshanui, Media Initiative for Human Rights, Truth Hounds та Центром громадянських свобод. Також відбулися зустрічі з представниками Українського інституту національної пам'яті, Національного музею Голодомору-геноциду, Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр» та Національного музею історії України у Другій світовій війні. Одним із головних результатів візиту стане активізація співпраці українських партнерів із державними установами, судовими та правоохоронними структурами, експертами й організаціями Боснії і Герцеговини за координації Меморіального

центру. Також планується започаткувати професійні та навчальні обміни між фахівцями України та Боснії і Герцеговини, щоб українські спеціалісти могли ознайомитися з досвідом роботи Меморіального центру Сребрениці та інших установ, а боснійські – з актуальним українським досвідом. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4165833-memorialnij-centr-srebrenici-rozvivatime-spivpracu-z-ukrainou-u-dokumentuvanni-voennih-zlociniv.html>

Віледж Україна. – 2026. – 18 верес. Франція номінувала на «Оскар» фільм російського режисера «Мінотавр». – Д. Джанов

Франція обрала російськомовну драму «Мінотавр» режисера Андрія Звягінцева претендентом від країни на премію «Оскар» у номінації «Найкращий іноземний повнометражний фільм». Президент Національної кіноради Гаetan Брюель пояснив, що такий вибір підкреслює роль Франції у великих міжнародних копродукціях та має збільшити шанси на перемогу, яку країна в цій категорії не здобувала з 1993 року. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/377353-frantsiya-nominuvala-na-laquo-oskar-raquo-film-rosiyskogo-rezhisera-nbsp-laquo-minotavr-raquo>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26